

متن پرسش

سلام و درود خداوند بر استاد فرزانه و معزز: در کتاب معرفت نفس اولین نکته ای که می‌فرمایید: اینکه در خواب ما بدون بدن دارای ادراکات و کنش‌هایی هستیم که حاکی از حقیقت وجودی ما است. استاد عزیز ما در خواب علاوه بر خود خیلی چیزهای دیگر هم شاهدیم که ظاهراً حاصل فعالیت حافظه ذهنی ما که اتفاقاً از تعلقات مادی بدن است، می‌باشد. اگر دیدن خود را در واقع مواجهه با حقیقت خود می‌پنداریم دیدن سایر چیزها چه می‌شود؟ آیا با حقیقت آنها مواجه شده ایم؟! چرا نگوییم که خواب اساساً حاصل بازسازی حافظه تصویری و ادراکی ذهن ماست که ربطی به حقیقت چیزی هم ندارد؟ از سوی دیگر ما در خواب نه تنها ادراکات خود را باز سازی می‌کنیم بلکه ادراکات سایر چیزها اعم از وسایل و بخصوص حیوانات را هم باز می‌سازیم. نسبت ما با این ادراکات چیست؟ مثلاً حس غضب و درندگی در حیواناتی که در خواب می‌بینیم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در بسیاری موارد قضیه همین‌طور است مگر در رؤیاهای صادقانه، که حکایت حضور نفس ما است در میدانی که هنوز جسم ما در آن حاضر نشده و این حکایت مجردبودن نفس است. موفق باشید